

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ 18/4/2016

**Αποκλεισμός των Μηχανικών από το πρόγραμμα του ΕΣΠΑ
"Νεοφυής Επιχειρηματικότητα"**

Ιστορικό

Το Υπουργείο Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού επιφορτισμένο με την προώθηση και των προγραμμάτων ΕΣΠΑ μετά από 1,5 χρόνο και αφού δεν έχει δημοσιευτεί ούτε ένα πρόγραμμα με δικαιούχους επιχειρήσεις ή ελεύθερους επαγγελματίες (και 6 μήνες μετά την προδημοσίευση τους) δημοσιεύει τρία (3) προγράμματα όπου δυνητικοί δικαιούχοι των οποίων μπορεί να είναι και Μηχανικοί (καθώς οι κωδικοί δραστηριότητας τους (ΚΑΔ) αναφέρονται και στα 3 προγράμματα). Τα 3 προγράμματα είναι τα εξής:

- Πρόγραμμα "Νεοφυής Επιχειρηματικότητα"
- Πρόγραμμα "Ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης"
- Πρόγραμμα "Αναβάθμιση πολύ μικρών & μικρών υφιστάμενων επιχειρήσεων με την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις νέες αγορές"

Ο Αποκλεισμός

Πρόγραμμα "Νεοφυής Επιχειρηματικότητα"

Παρά το γεγονός ότι το πρόγραμμα τρέχει από τις 17/3/2016 δημοσιεύεται «1η Τροποποίηση της Πρόσκλησης του Προγράμματος». Άραγε να περιμένουμε πολλές ακόμα ;

Με αυτήν οι Μηχανικοί ουσιαστικά αποκλείονται από το πρόγραμμα. Το περιεχόμενο αυτής και συγκεκριμένα τα σημεία 3 & 6 :

“ 3. Διόρθωση στο σημείο 5 του Κεφαλαίου Ι.1.4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ», Παράγραφος «ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β – ΑΣΚΟΥΝΤΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ» της λέξης ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ αντί του ορθού ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ και την προσθήκη περιορισμού ως προς τον ΚΑΔ.

Συγκεκριμένα για την Κατηγορία Β ισχύει επιπλέον το εξής: «Σημειώνεται ότι δεν μπορεί να γίνει έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας σε ΚΑΔ που διέθετε/αν ήδη ο εταίρος/οι εταίροι του επιχειρηματικού σχεδίου ως ατομικοί επιχειρηματίες κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης (θα πρέπει να είναι διαφορετικός/οί σε πρωτοβάθμιο επίπεδο).»

6. Προσθήκη περιορισμού σημείο 10 στο Κεφάλαιο Ι.1.4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ», Παράγραφος «ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β – ΑΣΚΟΥΝΤΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ» στην Αναλυτική Πρόσκληση ως εξής: «**10. Ο εταίρος/οι εταίροι του επιχειρηματικού σχεδίου θα πρέπει να έχουν διακόψει την υφιστάμενη ατομική επιχειρηματική τους δραστηριότητα μέχρι την ημερομηνία προσκόμισης των δικαιολογητικών ένταξης.**» Αντίστοιχα, προστίθεται ένα δικαιολογητικό (βεβαίωση διακοπής εργασιών) στη σελίδα 4, στο Παράρτημα ΙV «ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΝΤΑΞΗΣ» ως σημείο 13.”

Στην πραγματικότητα τι λέει λοιπόν η τροποποίηση αυτή. **Κανένας μηχανικός δεν μπορεί να ιδρύσει εταιρεία στα πλαίσια του προγράμματος σε συναφές αντικείμενο (ΚΑΔ) με δραστηριότητα μηχανικού.**

Ερωτήματα και Εύλογες Απορίες

Η απορίες μας πολλές :

1. Πως είναι δυνατόν να αποκλείονται από το πρόγραμμα οι ασκούντες το επάγγελμα από την ίδρυση επιχείρησης σε σχετική δραστηριότητα. Ποιος θα ιδρύσει π.χ. επιχείρηση σε δραστηριότητα Πολιτικού Μηχανικού ; κάποιος που πριν έκανε τι ;
2. Γνωρίζουν οι υπηρεσίες του υπουργείου ότι η ατομική επιχείρηση είναι σχεδόν ταυτόσημη με την ιδιότητα του μηχανικού ; (το ίδιο ισχύει και για άλλους επιστημονικούς κλάδους).
3. Με πια λογική ζητείται από τους δικαιούχους ενός προγράμματος ΕΣΠΑ να διακόψουν την ατομική τους επιχειρηματική δραστηριότητα ; Για τους μηχανικούς η ατομική επιχείρηση είναι συνδεδεμένη με πολλές πτυχές της επιστημονικής και επαγγελματικής υπόστασής, (μέλος ΤΕΕ, πρόσβαση στα συστήματα του ΤΕΕ, αμοιβών, αυθαίρετα, ατομικά πτυχία εμπειρίας κ.τ.λ) καθιστώντας αδύνατη την διακοπή. Επιπροσθέτως η ατομική επιχείρηση, η ύπαρξη της οποίας κακώς συνδέεται με την ίδρυση μιας νέας, μπορεί να έχει τρέχουσες υποχρεώσεις (αναθέσεις από δημόσιους φορείς, ιδιωτικά συμφωνητικά κ.τ.λ.). Δεν μπορεί μέσω των όρων ενός προγράμματος να επιχειρείται έλεγχος των συνολικών δραστηριοτήτων ενός ιδιώτη.
4. Δεν είναι αντιφατικό στο ίδιο το πρόγραμμα να βαθμολογούνται οι τίτλοι σπουδών και η επαγγελματική εμπειρία σε συναφές αντικείμενο με την προς ίδρυση εταιρεία την ίδια ώρα που δεν μπορεί να γίνει έναρξη επιχείρησης σε σχετικό ΚΑΔ ;
5. Μπορούν οι υπηρεσίες του υπουργείου να εξηγήσουν ποιοι ακριβώς περιμένουν να ιδρύσουν εταιρεία σε ΚΑΔ μηχανικού ;
6. Που ακριβώς στοχεύει το συγκεκριμένο πρόγραμμα ; Τα επιχειρηματικά σχέδια δεν πέφτουν από τον ουρανό λόγω προκήρυξης απο το κράτος ενός ΕΣΠΑ. Είναι προϊόν συνήθως πολύχρονης διαδικασίας όπου οι εμπλεκόμενοι θα πρέπει να έχουν επαφή με την αγορά και το προϊόν/υπηρεσία που επιθυμούν να προωθήσουν. Αν αποκλείονται η ασκούντες την συναφή συγκεκριμένη δραστηριότητα τότε ποιοι προκρίνονται ;

Ανοιχτή επιστολή προς το υφυπουργό Υφυπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, κ. Αλέξη Χαρίτση.

Προς Υφυπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, κ. Αλέξη Χαρίτση.

Νίκης 5-7, Αθήνα,

Τ.Κ.: 101 80,

Τηλ.:210 33 329 02, 210 33 329 06 Fax: 210 33 32 449

κ. Υπουργέ,

Συνάδελφε κ. Χαρίτση,

Όπως γνωρίζεται ο κλάδος των μηχανικών είναι από τους πλέον πληττόμενους και σε ύφεση για πάνω από 8 χρόνια (από το 2008).

Η προκήρυξη των προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από το ΕΣΠΑ, από το υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού δημιούργησε προσδοκίες σε μεγάλο μέρος του τεχνικού κόσμου και κυριότερα στους νέους μηχανικούς και επιχειρηματίες του χώρου που αντιμετωπίζουν ένα ζοφερό εργασιακό και επαγγελματικό περιβάλλον και λόγω της οικονομικής κρίσης αδυνατούν να βρουν πηγές χρηματοδότησης τυχόν επιχειρηματικών τους σχεδίων ατομικών ή συνεργατικών.

Οι μηχανικοί αποτελούν εξάλλου διαχρονικά ένα απο τους πιο δημιουργικούς κλάδους με σημαντική συμμετοχή στην εθνική οικονομία και με σημαντικές συνέργειες σε διεθνές επίπεδο.

Έκπληξη και δικαιολογημένη απορία μας δημιούργησε η δημοσιοποίηση της «1η Τροποποίηση της Πρόσκλησης του Προγράμματος **Νεοφυής Επιχειρηματικότητα**» η οποία και πρακτικά με τα σημεία της 3 και 6 αποκλείει όλους τους μηχανικούς από την ίδρυση επιχείρησης σε σχετικό με το επάγγελμα τους αντικείμενο.

Τα ερωτήματα μας προς τους συντάκτες των νέων όρων της πρόσκλησης του προγράμματος είναι τα εξής :

1. Πως είναι δυνατόν να αποκλείονται οι ασκούντες το επάγγελμα τους απο την ίδρυση επιχείρησης σε σχετικό αντικείμενο. Ποιος θα ιδρύσει π.χ. επιχείρηση σε δραστηριότητα Πολιτικού Μηχανικού ; κάποιος που πριν έκανε τι ;
2. Γνωρίζουν οι υπηρεσίες του υπουργείου ότι η ατομική επιχείρηση είναι σχεδόν ταυτόσημη με την ιδιότητα του μηχανικού ; (το ίδιο ισχύει και για άλλους επιστημονικούς κλάδους).
3. Με πια λογική ζητείται από τους δικαιούχους ενός προγράμματος ΕΣΠΑ να διακόψουν την ατομική τους επιχειρηματική δραστηριότητα ; Για τους μηχανικούς η ατομική επιχείρηση είναι συνδεδεμένη με πολλές πτυχές της επιστημονικής και επαγγελματικής υπόστασής, (μέλος ΤΕΕ, πρόσβαση στα συστήματα του ΤΕΕ, αμοιβών, αυθαίρετα, ατομικά πτυχία εμπειρίας κ.τ.λ) καθιστώντας αδύνατη την διακοπή. Επιπροσθέτως η ατομική επιχείρηση, η ύπαρξη της οποίας κακώς συνδέεται με την ίδρυση μιας νέας, μπορεί να έχει τρέχουσες υποχρεώσεις (αναθέσεις από δημόσιους φορείς, ιδιωτικά συμφωνητικά κ.τ.λ.). Δεν μπορεί

μέσω των όρων ενός πρόγρμματος να επιχειρείται έλεγχος των συνολικών δραστηριοτήτων ενός ιδιώτη.

4. Δεν είναι αντιφατικό στο ίδιο το πρόγραμμα να βαθμολογούνται οι τίτλοι σπουδών και η επαγγελματική εμπειρία σε συναφές αντικείμενο με την προς ίδρυση εταιρεία την ίδια ώρα που δεν μπορεί να γίνει έναρξη επιχείρησης σε συναφές ΚΑΔ ;
5. Μπορούν οι υπηρεσίες του υπουργείου να εξηγήσουν ποιοι ακριβώς περιμένουν να ιδρύσουν εταιρεία σε ΚΑΔ δραστηριότητας μηχανικού ;
6. Που ακριβώς στοχεύει το συγκεκριμένο πρόγραμμα ; Τα επιχειρηματικά σχέδια απαιτούν χρόνο ωρίμανσης. Είναι προιον συνήθως πολύχρονης διαδικασίας όπου οι εμπλεκόμενοι θα πρέπει να έχουν επαφή με την αγορά και το προϊόν/υπηρεσία που επιθυμούν να προωθήσουν. Αν αποκλείονται η ασκούντες την συναφή συγκεκριμένη δραστηριότητα τότε ποιοι προκρίνονται ;

Με την ελπίδα ότι θα αποσυρθούν οι όροι της τροποποίησης σας καλούμε σε διάλογο με το Τ.Ε.Ε. το οποίο και αποτελεί θεσμοθετημένο σύμβουλο του κράτους θα μπορούσε να βοηθήσει στην τεχνικό σχεδιασμό προγραμμάτων που σχετίζονται με την επιχειρηματική δραστηριότητα των μηχανικών.

Με εκτίμηση,

Το συντονιστικό της ΤΟΜΗΣ (Α.Δ.Μ)

Επίλογος

Προβληματικός σχεδιασμός και προβληματικοί όροι στα δημοσιοποιημένα προγράμματα ΕΣΠΑ.

1. **Υποχρηματοδότηση.** Αν μια λέξη ταιριάζει στα δημοσιοποιημένα προγράμματα αυτή είναι η υποχρηματοδότηση. Όταν εν δυνάμει δικαιούχοι είναι τόσοι πολλοί και τα χρήματα που προβλέπονται τόσα λίγα είναι λογικό ότι χιλιάδες αιτούντες θα επωμιστούν το σημαντικό κόστος προετοιμασίας φακέλου, (με δεδομένο ότι πρέπει να συμβουλευτούν ειδικό σύμβουλο, να προετοιμάσουν κατάλληλο επιχειρηματικό σχέδιο, να κινήσουν διοικητικές διαδικασίες) την στιγμή που για παράδειγμα οι δικαιούχοι για το πρόγραμμα «Ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης» που θα εγκριθούν στην Αττική είναι 300-400 μόλις. Είναι ζήτημα αν σε αυτούς θα βρίσκονται 40-50 μηχανικοί μετά και από τις τελευταίες τροποποιήσεις. Αναγκαστικά λοιπόν καλούνται ήδη οικονομικά εξαθλιωμένες κοινωνικά ομάδες να καταβάλουν σημαντικά ποσά εν μέσω κρίσης με απίθανες πιθανότητες έγκρισης.
2. **Θολό τοπίο στην πολιτική στόχευση των προγραμμάτων.** Το υπουργείο μέσω των προγραμμάτων ουσιαστικά πατάει σε 2 βάρκες. Από την μία λόγω άντλησης των κονδυλίων από πλαίσια στήριξης αδύνατων οικονομικά ομάδων βάζει οικονομικά πλαφόν και προδιαγράφει την ενίσχυση ανέργων την ίδια ώρα που προσπαθεί να δώσει επενδυτική διάστασή και μάλιστα και για τους 8 κλάδους ενίσχυσης του ΕΣΠΑ. Το μείγμα που δημιουργείται είναι τουλάχιστον αντιφατικό στους όρους του προγράμματος.
3. **Απαράδεκτοι αποκλεισμοί.** Μέσα στην προσπάθεια τους οι υπηρεσίες του υπουργείου να κατευθύνουν τα προγράμματα εκεί που ίδιοι έχουν φανταστεί χωρίς ουσιαστική, τεχνοκρατική ή επιστημονική τεκμηρίωση βλέπουμε:
  - Να εξαιρούνται από τα προγράμματα οι συγγενείς πρώτου βαθμού. Πρόκειται για μια ελληνική πρωτοτυπία την στιγμή μάλιστα που υπάρχουν πολλές δημοσιεύσεις που αναφέρονται στην ανθεκτικότητα και την σημαντική συμβολή των “οικογενειακών” επιχειρήσεων στις χώρες του Ευρωπαϊκού νότου. (δύο αδέρφια μηχανικοί δεν μπορούν να ενισχυθούν ...)
  - Δεν ενισχύονται επαγγελματίες που συστεγάζονται την ίδια ώρα που επιτρέπεται η φιλοξενία σε “θερμοκοιτίδα επιχειρηματικότητας”. Δηλαδή μηχανικοί, επιστήμονες και γενικά απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που είτε λόγω κρίσης είτε λόγω συνεργιών/συμπράξεων που έχουν αναπτύξει συστεγάζονται σε κοινό επαγγελματικό χώρο δεν κρίνονται ως κατάλληλοι για ενίσχυση. (ας τα εγκαταλείψουν και ας πάνε σε κάποιο trendy hub επιχειρηματικότητας)
  - Λοιποί αποκλεισμοί αφού έχουν ήδη “ανοίξει” το σύστημα στο Πρόγραμμα “Ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης”:
    - i. Να μην αποκτήσουν σχέση μισθωτής εργασίας καθ’ όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου.
    - ii. Να μην συμμετέχουν με την ιδιότητα του εταίρου/μετόχου σε άλλες επιχειρήσεις οποιασδήποτε νομικής μορφής κατά το χρόνο

προδημοσίευσης της Πρόσκλησης, ήτοι στις 12/10/2015 και μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επιχειρηματικού σχεδίου.

- iii. Να μην έχουν προβεί σε διακοπή της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας (είτε ως ατομικοί επιχειρηματίες ή ως εταίροι/μέτοχοι σε άλλες επιχειρήσεις οποιασδήποτε νομικής μορφής) από την ημερομηνία προδημοσίευσης της Πρόσκλησης, ήτοι από τις 12/10/2015.»
- iv. Να μη συμμετέχουν με την ιδιότητα του εταίρου/μετόχου σε άλλες επιχειρήσεις οποιασδήποτε νομικής μορφής κατά το χρόνο προδημοσίευσης της Πρόσκλησης, ήτοι στις 12/10/2015 και μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επιχειρηματικού σχεδίου.»

4. **Προβληματισμός για την εκταμίευση.** Με δεδομένο ότι οι φορείς που θα αναλάβουν τον έλεγχο και την εκταμίευση είναι τα τραπεζικά ιδρύματα και με δεδομένη την αφερεγγυότητα κράτους-τραπεζών σε προηγούμενα προγράμματα (Εξ' οικονομώ, κτλ) ειδικά στο πρόγραμμά "Αναβάθμιση πολύ μικρών & μικρών υφιστάμενων επιχειρήσεων με την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις νέες αγορές" είναι ζητούμενο να δοθούν εγγυήσεις στις επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν.

Τα προβλήματα στους όρους και των τριών προγραμμάτων είναι πολλά και θα επανέλθουμε. Η κατεύθυνση ενίσχυσης των δικαιούχων δείχνει να είναι αντιφατική, ενώ σίγουρα τα μαθήματα από αντίστοιχα προγράμματα της περιόδου 2008-2010 φαίνεται ότι δεν εμπεδώθηκαν στους εμπλεκόμενους φορείς του δημοσίου. Για μια ακόμα φορά το ΕΣΠΑ χρησιμοποιείται για την εισοδηματική, επιδοματική ενίσχυση των δικαιούχων και όχι σαν επενδυτικός μοχλός αύξησης της οικονομικής δραστηριότητας και τελικά των εσόδων τους κράτους.